

Rk-nytt december 2006

Nils Kjellén

Raritetskommittén hade helgen 9-10 december möte i Stenåsa på Öland. Närvarande var samtliga medlemmar, nämligen Anders Blomdahl, Jonas Bonnedahl, Christian Cederroth, Magnus Hellström, Nils Kjellén och Uno Unger.

Granskade rapporter

Kommittén arbetar numera helt genom Svalan. Efter en del smärre inkörningsproblem fungerar detta i stort sett mycket bra. Uppenbara fördelar är t.ex. att vi slipper skicka ut en massa papperskopior och att bilder kan länkas direkt till rapporten. På mötet behandlades drygt 120 nya rapporter (där en del gäller samma fågel), de flesta från 2006. Allmänt gör skuldlistan i Svalan att rapporterna kommer in tidigare. Bland godkända fynd kan nämnas: Mindre bergand Hornborgasjön, Vg apr; amerikansk sjöorre flera lokaler i Hl apr. och Kåseberga, Sk maj; stormsvala Svanshall, Sk sep; natthäger Glivarpamosse, Sk juni; ormörn flera lokaler i Sk sep-okt; stäppörn Ottenby, Öl okt; eleonorafalk Knösen-Foteviken i Sk maj, Sönnnerbergen i Hl sep, Rynningeviken i Nrsk sep och Vinga i Vg okt; sibirisk tundrapipare Morups tånge, Hl juli och Beijershamn, Öl juni; större beckasinsnäppa Håslövs ängar, Sk maj; hudsonspov Ottenby, Öl juni; fläckdrillsnäppa Utlängan, Bl juli; rosenmåås Hönö, Boh maj och Nord-koster, Boh juli; skäggtärna Rynningen och Draven, Sm maj; klippssvala Vaggeryd, Sm och Linköping, Ög okt; mongolpiplärka Alnö, Mpd nov; sibirisk pipelärka Danielsten, Vb sep; sädesärta (*personata*) Glabo, Öl apr; medelhavsstenskvätta Näsbokrok, Hl maj samt bergsångare Torhamns udde, Bl sep.

Observationerna av gulkindad kricka vid Galtö, Boh. och Getterön, Hl i maj bedömdes gälla samma fågel och placerades i kategori E, då fågeln var ringmärkt. Annars är det tänkbart att vi i framtiden kommer att placera en del av de svenska fynden i kategori A, sedan isotopanalys visat att en fågel skjuten i Danmark kom från Nordostasien.

Flera godkända eleonorafalkar, spridda från maj till oktober är anmärkningsvärt. Rk vill betona att vi ställer höga krav på beskrivningarna och att två av fynden är fotografiskt dokumenterade.

En kaukasisk lundsångare ringmärkt vid Ottenby 29 maj 2003 har godkänts efter DNA-analys. Fyndet är unikt då det endast finns fem godkända fynd från Europa i övrigt (utanför det begränsade häckningsområdet). Två av dessa verkar dock komma att tas upp till omgranskning av respektive lands Rk.

Efter konsultation av nordamerikanska experter och bilder på nätet kunde vi godkänna en sträckande adult hane blåvingad årta från Segerstads fyr i september 2003. Relativt stor och rent vit fläck innanför det blå vingfältet visar att fågeln var en adult hane. Kanelårta kan uteslutas då den är förhållandevis rödbrun även i eklipsdräkt.

Allmänt

Vi har som tidigare aviserats börjat granska fältiakttagelser av *tristis*-gransångare. Dock kommer endast mycket välstuderade fåglar stödda av fotografier eller bandinspelning att godkännas. Rapporter utan sådan dokumentation bedöms inte. Samtidigt försöker vi lära oss mer om den generellt påtagliga variationen inom de nordliga gransångarpopulationerna.

Ormvråkar av formen *vulpinus* granskas som tidigare inte av Rk. Främsta anledning är att den bedöms som svåravgränsad. Vi kan dock tänka oss att ta emot rapporter gällande fångade/insamlade ex. eller beskrivningar åtföljda av goda fotografier för framtida analys.

Det nya rapportsystemet gör att ibland skriver många olika rapportörer blankett på samma fågel. Här vill vi uppmana rrk att sälla och endast skicka vidare sådana som innehåller utförliga beskrivningar och/eller fotografier till oss. Liksom tidigare är vi tacksamma för alla former av kommentarer från rrk.

Rk vill också passa på att uppmana landets rapportörer att försöka bifoga bilder till rapporterna, istället för att referera till adresser på Internet. Gärna sådana tagna av andra, från t.ex. Svalan, ifall dina egna inte håller lika hög kvalitet.

Samtliga rapporter på sandtärna kommer att omgranskas för att säkerställa enhetliga bedömningsgrunder (fastställa minimikrav).

Från och med 2007 släpps fynd av medelhavstrut och kaspisk trut i Halland till rrk.

Den art/raslista som finns på vår hemsida kommer att uppdateras av Uno Unger. Behovet av officiella fyndlistor känns stort och vi hoppas, med benägen hjälp av Karl-Erik Gustafsson, kunna knyta listor med upp till maximalt 100 fynd till vår officiella art/raslista.

Systematik

När kanadagässen delas upp på två arter ökar kravet på fyndgranskning. Vi kommer att försöka sätta oss in i problemet genom kontakt med andra europeiska raritetskommittéer. Därefter tar vi ställning till hur många former vi tror oss kunna separera. Det lär i alla fall inte vara några större problem att skilja de två nya arterna. Vi uppmanar till fortsatt inskickande av rapporter om ”små” kanadagäss åtföljda av goda fotografier.

En generell genomgång av alla svenska fynd av rödstrupig sångare och isabellatörnskata har inletts för att bedöma om det går att rasbestämma fåglarna.

Rk har för avsikt att i samarbete med Tk utreda kunskapsläget kring en del taxonomiskt problematiska arter (t.ex. stenskvätta, varfågel och gråsiska) för att, om möjligt, hitta mer enhetliga och konsekventa bedömningsgrunder.

Chrille slutar

Under en stor del av sitt aktiva liv har Christian Cederroth tillhört kommittén. Han skötte under nästan ett och ett halvt decennium den arbetskrävande sekreterarsysslan och kom på så sätt i kontakt med många av landets ornitologer. Han har under denna tid författat ett stort antal årsrapporter och det kan vara svårt för en utomstående att inse hur mycket tid som ägnats åt Rk-arbete under alla år. Christian har vikt sitt liv åt fåglarna och bor som bekant sedan många år på en av våra bästa fågellokaler, Segerstads fyr. Han var en av de första som specialstuderade olika trutformer och har spelat en framträdande roll som trutexpert inom kommittén. Sedan många år har han fungerat som välanvänd föredragshållare, kurs- och reseledare och försörjer sig numera främst inom denna nisch. Chrille har nu valt att prioritera detta och vi önskar honom all lycka i framtiden.

Som ny ledamot inträder David Erterius, Lund. David är känd som en av våra mest aktiva fältornitologer med ett brinnande intresse för fältbestämning. Han har vunnit ett antal olika fototävlingar och är medarbetare i såväl Vår Fågelvärld som Anser.